

Utgiftsområde 27

Avgiften till Europeiska unionen

Utgiftsområde 27 – Avgiften till Europeiska unionen

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.....	4
2.1	Utgiftsområdets omfattning.....	4
2.2	Utgiftsutveckling.....	5
2.3	Mål för utgiftsområdet.....	6
2.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	7
2.5	Resultatredovisning.....	7
2.6	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	10
2.7	Politikens inriktning	11
2.8	Budgetförslag.....	12
2.8.1	1:1 Avgiften till Europeiska unionen.....	12

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2026 (avsnitt 2.8.1).
2. Riksdagen anvisar anslaget för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen enligt tabell 1.1.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1 Avgiften till Europeiska unionen	54 199 851
Summa anslag inom utgiftsområdet	54 199 851

2 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

2.1 Utgiftsområdets omfattning

Utgifterna inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska unionen för att finansiera EU-budgeten. Europeiska unionens allmänna budget beslutas årligen inom en flerårig budgetram. EU-budgetens årliga utgifter och inkomster ska vara lika stora. EU-budgeten finansieras huvudsakligen genom avgifter från medlemsstaterna, vilket innebär att budgetens utgiftsnivå styr utvecklingen för utgiftsområdet. Den aktuella ramen omfattar perioden 2021–2027 och sammanlagt 1 074,3 miljarder euro i åtaganden i 2018 års priser. Överenskommelsen om den fleråriga budgetramen omfattade även ett återhämtningsinstrument som ligger utanför taket för den fleråriga budgetramen. Genom återhämtningsinstrumentet tillfördes 750 miljarder euro i 2018 års priser under perioden 2021–2023 i syfte att motverka de negativa ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19.

EU:s budget består av sju utgiftsområden som benämns budgetrubriker: 1 Inre marknaden, innovation och den digitala ekonomin; 2 Sammanhållning, motståndskraft och värderingar; 3 Naturresurser och miljö; 4 Migration och gränsförvaltning; 5 Säkerhet och försvar; 6 Grannskapet och omvärlden; och 7 EU:s offentliga förvaltning. Varje budgetrubrik innehåller underrubriker, som i sin tur innehåller olika program. Utöver EU-budgetens rubriker finns specialinstrument som kan tillgängliggöras, vilka påverkar EU-avgiften.

Avgifterna som medlemsstaterna betalar in till Europeiska kommissionen benämns Europeiska unionens egna medel och regleras i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 av den 14 december 2020 om systemet för Europeiska unionens egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU, Euratom, det s.k. egna medelsbeslutet.

I det nuvarande systemet för egna medel finns det fyra kategorier av egna medel: traditionella egna medel (tulluppbörd), en mervärdesskattebaserad avgift, en avgift baserad på volymen icke återvunna plastförpackningar och en avgift baserad på medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI). De fyra olika typerna av egna medel är i sin tur de fyra olika avgiftskomponenter som tillsammans utgör respektive medlemsstats avgift till EU. De myndigheter som ansvarar för beräkning och inbetalning av Sveriges olika delposter (avgiftskomponenter) är Tullverket (tulluppbörden), Skatteverket (den mervärdesskattebaserade avgiften), Naturvårdsverket (den plastbaserade avgiften) och Kammarkollegiet (den BNI-baserade avgiften). Dessa myndigheter ska tillhandahålla medel för att betala EU-avgiften på ett konto hos Riksgäldskontoret.

I det nuvarande systemet för egna medel finns bestämmelser och begränsningsregler som gör att Sveriges avgift skiljer sig från de flesta andra medlemsstaters. Sverige har en reduktion på den BNI-baserade avgiftskomponenten, även kallad rabatt. Sveriges nettoreduktion beräknas under perioden 2021–2027 uppgå till 777 miljoner euro per år i 2018 års priser. Även Danmark, Nederländerna, Tyskland och Österrike har reduktioner på sina respektive BNI-baserade avgiftskomponenter.

2.2 Utgiftsutveckling

I tabell 2.1 redovisas utgiftsutvecklingen för utgiftsområdet. EU-avgiften har minskat från ca 43 585 miljoner kronor 2023 till ca 41 187 miljoner kronor 2024, vilket var en minskning med 2 398 miljoner kronor (5,5 procent). Detta berodde framför allt på att EU:s totala utgifter minskade med ca 21 miljarder euro 2024 jämfört med 2023, vilket främst resulterade i en minskning av den BNI-baserade avgiften. Under 2024 började övriga medlemsstaters ekonomier att återhämta sig från den ekonomiska nedgången till följd av covid-19-pandemin, vilket innebar att Sveriges andel av EU:s totala BNI minskade. Den plastbaserade avgiften ökade med 1 275 miljoner kronor till följd av en ändrad beräkningsmetod 2024 jämfört med 2023. Jämförelsen mellan åren påverkas även av att reduktionen på BNI-avgiften blev 766 miljoner kronor högre jämfört med 2023 och uppgick till 10 667 miljoner kronor.

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 41 187 miljoner kronor, vilket är 427 miljoner kronor (1,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget 2024. Detta beskrivs närmare i skrivelsen Årsredovisning för staten 2024 (skr. 2024/25:101 s. 161–163).

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor

	Utfall 2024	Budget 2025 ¹	Prognos 2025	Förslag 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	41 187	47 762	46 137	54 200	57 708	62 097
Totalt för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen	41 187	47 762	46 137	54 200	57 708	62 097

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

År 2027 beräknas Sveriges avgift öka till 57 708 miljoner kronor. Ökningen beror framför allt på att EU:s utgifter beräknas öka till följd av att utbetalningarna inom programperioden 2021–2027, som varit försenade under den första delen av perioden, väntas öka. De försenade utbetalningarna som väntas öka 2027 utgörs framför allt av utbetalningar inom programmen för EU:s sammanhållningspolitik under budget-rubrik 2. Beräkningarna i tabell 2.1 och tabell 2.2 tar inte hänsyn till det förslag till flerårig budgettram 2028–2034 eller det förslag till modifierat system för EU:s egna medel som kommissionen lämnat inför förhandlingarna och som skiljer sig från regeringens mål för dessa förhandlingar.

I tabell 2.2 redovisas de faktorer som styr EU-avgiften under posten Övrigt. Prognosen för 2026 baseras på kommissionens förslag till EU:s årsbudget för 2026. Av tabell 2.3 framgår att hela EU-avgiften utgörs av transfereringar i form av utbetalningar från Sverige till kommissionen för att finansiera EU-budgeten.

Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2026–2028 för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	47 762	47 762	47 762
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
<i>varav BP26</i>			
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Övrigt	6 438	9 946	14 335
Ny utgiftsram	54 200	57 708	62 097

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Tabell 2.3 Utgiftsram 2026 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor

	2026
Transfereringar ¹	54 200
Summa utgiftsram	54 200

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2024 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

Det finns betydande risker för att Sveriges EU-avgift utvecklas på annat sätt än vad som förutses i prognosen. Sveriges avgift beror, som framgått ovan, på storleken på EU:s faktiska utgifter och hur stor andel av EU:s utgifter som Sverige ska finansiera. Utgiftsprognosen försvåras också av att EU-budgetens utgiftsnivå vid vissa tillfällen justeras genom ändringsbudgetar under det aktuella budgetåret. Tidpunkterna för antagandet och genomförandet av EU:s ändringsbudgetar kan även påverka Sveriges avgift ett annat år än beslutsåret.

Kommissionen presenterade i december 2021 ett förslag om att introducera tre nya avgiftskomponenter: en baserad på EU:s utsläppshandelssystem, en baserad på en mekanism för justering av koldioxidutsläpp vid EU:s yttre gräns och en baserad på medlemsstaternas intäkter från omfördelningen av beskattningsrätt på stora multinationella företagsvinster. Under 2023 presenterade kommissionen ett förslag om avgiftskomponenter, som innehåller revideringar av förslagen från december 2021, och ett nytt förslag till temporär avgiftskomponent som baseras på en befintlig statistisk bas som avser en ungefärlig uppskattning av företagsvinster. Införandet av nya avgiftskomponenter minskar den andel av EU:s intäkter som kommer från medlemsstaternas BNI-baserade avgifter. Om de nya avgiftskomponenterna införs minskar således den andel av Sveriges avgift till EU som utgörs av den BNI-baserade avgiften. Om införandet av nya avgiftskomponenter innebär en ökning eller minskning av Sveriges avgift till EU beror dock på om Sveriges andel av beräkningsbasen för respektive ny avgiftskomponent blir större eller mindre i förhållande till Sveriges andel av medlemsstaternas sammanlagda BNI.

EU-avgiften för samtliga medlemsstater påverkas alltså av den ekonomiska utvecklingen i varje enskild medlemsstat. Inledningsvis baseras Sveriges och övriga medlemsstaters EU-avgift på prognoser för den ekonomiska utvecklingen. Beroende på hur väl de initiala prognoserna överensstämmer med utfallet, kan resultatet av tillämpningen av de gemensamma reglerna komma att avvika och respektive medlemsstats avgift behöva justeras.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för den svenska budgetpolitiken i EU är att prioritera gemensamma utmaningar som mer effektivt hanteras på EU-nivå än av de enskilda länderna, exempelvis miljö och klimat, forskning, migration, säkerhet och att utveckla den inre marknaden. Målet innebär att Sverige ska verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU, där utgifter med ett tydligt europeiskt mervärde prioriteras. Målet innebär även att Sverige ska verka för en kostnadseffektiv användning av EU:s budgetmedel (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67).

2.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Regeringen uppnår målet för utgiftsområdet främst genom förhandlingarna om den fleråriga budgetramen, årsbudgeten och ändringsbudgetarna i Europeiska unionens råd samt genom rådets förhandlingar med Europaparlamentet. I dessa förhandlingar verkar regeringen för goda marginaler till utgiftstaken för åtaganden och betalningar, och för omprioriteringar inom fastställda ramar. Vidare agerar regeringen tillsammans med likasinnade länder för att försöka begränsa budgetpåverkan. Målet för utgiftsområdet styr även regeringens bedömning av om kommissionen bör beviljas ansvarsfrihet. Regeringen samråder regelbundet med riksdagens EU-nämnd i frågor som rör årsbudgeten och den fleråriga budgetramen.

Uppföljningen av EU-budgeten sköts främst av Europeiska revisionsrätten och kommissionen. Sverige röstar i den årliga ansvarsfrihetsprövningen med Europeiska revisionsrättens uppföljning som en viktig grund för ställningstagandet.

2.5 Resultatredovisning

EU-budgeten för 2024

Årsbudgeten för 2024 var den fjärde i budgetramen för perioden 2021–2027. Utgifterna i EU-budgeten delas in i åtagandebemyndiganden (åtaganden) och betalningsbemyndiganden (betalningar). Betalningar motsvarar faktiska utgifter under ett budgetår, medan åtaganden som kommissionen kan ingå kan leda till betalningar från EU-budgeten såväl det aktuella budgetåret som kommande år.

I den ursprungliga antagna budgeten för 2024 uppgick de beräknade åtagandena till 186,0 miljarder euro och betalningarna till 170,5 miljarder euro. Den antagna budgeten reviderades därefter genom fem ändringsbudgetar. Med beaktande av de antagna ändringsbudgetarna uppgick åtagandena till 190,3 miljarder euro och betalningarna till 144,8 miljarder euro.

Den 1 februari 2024 antogs en överenskommelse om halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen i Europeiska rådet i form av rådsslutsatser (se EUCO 2/24). Överenskommelsen resulterade i ett stöd till Ukraina om 17 miljarder euro i bidrag och 33 miljarder euro i lån. I övrigt omfattade överenskommelsen hantering av ökade räntekostnader kopplade till EU:s gemensamma upplåning och utgiftsökningar om totalt 14,6 miljarder euro. Av utgiftsökningarna avsåg 2,0 miljarder euro budgetrubrik 4 Migration och gränsförvaltning, 1,5 miljarder euro Europeiska försvarsfonden, 7,6 miljarder euro budgetrubrik 6 Grannskapet och omvärlden samt 3,5 miljarder euro specialinstrument. Genomförandet av den överenskomna revideringen av den fleråriga budgetramverket för 2024–2027 sker genom årsbudgeten för respektive år.

Den första ändringsbudgeten för 2024 innefattade framför allt en implementering av delar av överenskommelsen gällande halvtidsöversynen av EU:s fleråriga budgetram. Ändringsbudgeten innebar sammantaget ökade åtaganden om 5,8 miljarder euro och ökade betalningar om 4,1 miljarder euro. Ökningarna avsåg framför allt Ukraina-faciliteten och skapandet av det nya specialinstrumentet Ukrainareserven, med totalt 4,8 miljarder euro i åtaganden och 3,8 miljarder euro i betalningar. Vidare förstärktes Europeiska försvarsfonden med 376 miljoner euro i åtaganden. Reserven för solidaritet och katastrofbistånd delades upp i två enskilda instrument som båda tillfördes medel. Västra Balkanfaciliteten tillfördes 500 miljoner euro i åtaganden och 24 miljoner euro i betalningar, medan Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter minskades med 176 miljoner euro i åtaganden. Ändrings-

budgeten innehöll även en allokering av medel till kommissionen för administrativa kostnader för åtgärder med anledning av AI-förordningen. Som framgår av tabell 2.4 resulterade ändringsbudgeten i en höjning av den svenska EU-avgiften 2024 med ca 1,5 miljarder kronor.

Den andra ändringsbudgeten ökade budgeten för Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) med 3,6 miljoner euro. Tillskottet av medel till myndigheten avsåg 20 nya heltidstjänster med anledning av Sveriges och Polens anslutning till samarbetet. EU-budgetens flexibilitetsinstrument användes för att finansiera myndighetens budgettillskott, eftersom det inte fanns utrymme inom den aktuella budgetunderrubriken, 2b Motståndskraft och värderingar. Ändringsbudgeten ökade Sveriges EU-avgift med ca 1,3 miljoner kronor.

Den tredje ändringsbudgeten innebar en justering av intäkterna i budgeten genom att 2023 års budgetöverskott på ca 632 miljoner euro överfördes till årsbudgeten för 2024. Detta minskade Sveriges EU-avgift för 2024 med 231 miljoner kronor jämfört med den antagna årsbudgeten för 2024.

Genom den fjärde ändringsbudgeten uppdaterades prognosen för EU-budgetens intäkter. De beräknade intäkterna för egna medel justerades i enlighet med de uppdaterade prognoser för samtliga egna medel som fastställdes den 22 maj 2024 vid det årliga mötet för den rådgivande kommittén för egna medel. Justeringen innebar en ökning av Sveriges EU-avgift med ca 304 miljoner euro för 2024, jämfört med avgiften som beräknades på den antagna årsbudgeten för 2024. Ökningen av Sveriges EU-avgift berodde främst på att EU:s totala tullintäkter blev lägre än tidigare prognosticerat. I ändringsbudgeten summerades EU:s totala tullintäkter till ca 20 miljarder euro, vilket kan jämföras med tidigare prognosticerade ca 25 miljarder euro i den antagna årsbudgeten för 2024. Sveriges EU-avgift ökade även till följd av en högre prognos för icke återvunna plastförpackningar. Därutöver gjordes en justering av intäkterna för bl.a. inbetalda böter och avgifter fram till juni 2024 och det reviderade bidraget från Storbritannien till EU. Intäkterna från böter och avgifter ökade med ca 513 miljoner euro, från ca 149 miljoner till 663 miljoner euro. Intäkterna från Storbritannien blev ca 1,5 miljarder euro lägre än prognosticerat till följd av att utestående åtaganden under 2023 inte motsvarade de betalningar som planerats. Ändringsbudgeten innehöll även justeringar i utgifter för vissa decentraliserade myndigheter. Den fjärde ändringsbudgeten innebar sammantaget en ökning om totalt 12 miljoner euro i åtaganden och 12 miljoner euro i betalningar. För Sveriges EU-avgift innebar ändringsbudgeten en ökning om ca 3,4 miljarder kronor.

Den femte ändringsbudgeten syftade till att dels justera EU-budgetens utgifter och intäkter, dels genomföra ett antal tekniska korrigeringar. Betalningsnivån för Europeiska regionala utvecklingsfonden ökade med 2,9 miljarder euro till följd av en omfördelning av medel till plattformen för strategisk teknik för Europa. Avsatta medel i reserver för bilaterala partnerskapsavtal om hållbart fiske mellan EU och tredjeländer, motsvarande 32,9 miljoner euro i åtaganden och 25,8 miljoner euro i betalningar, användes inte. Ändringsbudgeten avsåg även en ökning av anslagsnivån för administrativa utgifter med 68,5 miljoner euro till följd av de senaste uppdateringarna för pensioner och uppdatering av löner. Ändringsbudgeten innehöll även justeringar i utgifter för vissa decentraliserade myndigheter. Vidare genomfördes en anpassning av kontoplanen på både utgifts- och inkomstsidan och av anmärkningarna till följd av antagandet av förslaget om en samarbetsmekanism för lån till Ukraina. Sammantaget uppgår nettoeffekten av utgiftsförändringarna av ändringsbudgeten till en ökning om 44,5 miljoner euro i åtaganden och 2 954,8 miljoner euro i betalningar. Den femte ändringsbudgeten innehöll samtidigt ökade intäkter från slutgiltiga böter och vitesbetalningar till den 30 september 2024 om totalt 2 815 miljoner euro.

Sammantaget innebar ändringsbudgeten en nettoökning av BNI-avgiften om 139,9 miljoner euro. Den totala effekten på Sveriges EU-avgift var en ökning om ca 53 miljoner kronor.

I tabell 2.4 beskrivs effekten av ändringar i EU-budgeten på Sveriges avgift till EU under 2024.

Tabell 2.4 Avgiftseffekter 2024 av ändringar i EU-budgeten 2024

Miljoner kronor

Ändring i EU-budgeten	Effekt på Sveriges avgift till EU under 2024	Är ändringarna får effekt på utgiftsområdet
1	1 512	2024
2	1,3	2024
3	-231	2024
4	3 370	2024
5	53	2024

Källa: Egna beräkningar där antagna förslag till ändringar i EU-budgeten jämförts med EU-budgeten exklusive föreslagna ändringar.

Sverige röstade emot ansvarsfrihet för Europeiska kommissionen för 2022 års budget

Vid Ekofinrådets möte den 12 mars 2024 röstade Sverige nej i frågan om att bevilja ansvarsfrihet för kommissionen för genomförandet av 2022 års budget med motiveringen att det är allvarligt att kommissionen fått en revisionsförklaring som innehåller kritik avseende vissa delar av budgeten och att ett flertal av iakttagelserna i samband med revisionen dessutom medför att EU-budgetens exponering för olika risker ökar. Även Danmark, Finland, Nederländerna och Österrike valde att inte stödja rekommendationen om att bevilja kommissionen ansvarsfrihet. Europeiska unionens råd antog likväl förslaget med kvalificerad majoritet.

Sveriges avgift till EU under 2024

Utfallet för den svenska EU-avgiften under 2024 blev 41 187 miljoner kronor (se tabell 2.5), vilket var 427 miljoner kronor (1,0 procent) mer än de medel som anvisades i statens budget. En mer utförlig redogörelse för utfallet finns i skrivelsen Årsredovisning för staten 2024 (skr. 2024/25:101 s. 161–163).

Tabell 2.5 Anslagna medel och utfall för 2024

Miljoner kronor

	Anslag	Ändringsbudget	Anslagskredit	Utfall
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	40 760		427	41 187
Totalt för utgiftsområde 27	40 760			41 187

Källa: Årsredovisning för staten 2024.

EU-budgeten för 2025

EU:s årsbudget för 2025 antogs av Europaparlamentet den 27 november 2024 och är den femte i budgetramen för perioden 2021–2027.

Den antagna EU-budgeten (exklusive ändringsbudgetar) för 2025 uppgår till 199,4 miljarder euro i åtaganden och 155,2 miljarder euro i betalningar. Detta motsvarar en ökning av åtaganden med ca 2,1 procent jämfört med 2024 års budget (inklusive ändringsbudgetar i EU-budgeten) och en ökning av betalningar med ca 3,6 procent jämfört med 2024 års budget (inklusive ändringsbudgetar i EU-budgeten).

EU:s årsbudget består av sju utgiftsområden som benämns budgetrubriker. Varje budgetrubrik innehåller underrubriker, som i sin tur innehåller olika program (se avsnitt 2.1). Den budgetrubrik under vilken åtagandena ökade mest jämfört med 2024 var rubrik 2 Sammanhållning, motståndskraft och värderingar, som ökade med 3,4 miljarder euro. Ökningen följer bl.a. av högre räntekostnader för upplåning inom Next Generation EU (NGEU). Åtaganden ökade betydligt även under budgetrubrikerna 4 Gränsförvaltning och migration och 7 EU:s offentliga förvaltning. Den största minskningen av åtaganden 2025 jämfört med 2024 återfinns under budgetrubrik 3 Naturresurser och miljö, där minskningen var 575 miljoner euro. Åtaganden minskade också under budgetrubrikerna 1 Inre marknaden, innovation och den digitala ekonomin, 5 Säkerhet och försvar samt 6 Grannskapet och omvärlden. Att betalningarna ökade jämfört med 2024 kan delvis förklaras av att takten igenomförandet av programmen för den innevarande perioden (2021–2027) ökade jämfört med föregående år.

Sverige röstade emot förslaget om att anta EU:s årsbudget för 2025. Motståndet motiverades av att förslaget i otillräcklig grad byggde på omprioriteringar av befintliga anslag för att täcka räntekostnaderna för NGEU-lånen, vilket strider mot Sveriges budgetrestriktiva hållning. Europeiska unionens råd antog emellertid förslaget med kvalificerad majoritet.

2.6 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

För 2025 ökar åtagandena i EU-budgeten med 9,1 miljarder euro jämfört med 2024 (inklusive ändringar under pågående budgetår).

Regeringen har aktivt verkat för omprioriteringar inom den antagna budgeten och drivit en budgetrestriktiv linje, både i behandlingen av ändringsbudgetar och i andra lagstiftningsinitiativ. Under 2024 röstade Sverige nej två gånger i budgetrelaterade frågor, dels i frågan om att bevilja ansvarsfrihet till kommissionen för genomförandet av 2022 års budget, dels till förslaget om att anta EU:s årsbudget för 2025. I båda fallen antog likväl Europeiska unionens råd förslagen med kvalificerad majoritet. En mer utförlig redogörelse för hur regeringen resonerat inför omröstningar finns i skrivelsen Verksamheten i Europeiska unionen under 2024 (skr. 2024/25:115 bilaga 3).

Regeringen bedömer att målet att inom EU prioritera gemensamma utmaningar som mer effektivt hanteras på EU-nivå har uppfyllts, bl.a. genom att Sverige aktivt verkat för ett bibehållt och förstärkt EU-stöd till Ukraina med anledning av Rysslands fullskaliga invasion.

I förhandlingarna om halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen verkade Sverige för att begränsa budgetökningarna och föreslog horisontella omprioriteringar för att möjliggöra finansiering av nya insatser. Den slutliga överenskommelsen resulterade i mindre omfattande och mindre utgiftsdrivande åtgärder än vad som föreslogs i kommissionens ursprungliga förslag. Regeringens främsta prioritet i förhandlingarna var att säkerställa ett ökat EU-stöd till Ukraina, vilket bibehölls i linje med kommissionens förslag. Regeringen bedömer därmed att förhandlingsresultatet är i överensstämmelse med målet för den svenska budgetpolitiken i EU.

Sammanfattningsvis bedöms resultaten inom området i huvudsak vara förenliga med målet för Sveriges budgetpolitik i EU.

2.7 Politikens inriktning

Sverige verkar för att det europeiska samarbetet ska möta aktuella utmaningar som unionen står inför. Sveriges grundläggande mål för EU-budgeten är, som tidigare redovisats, att återhållsamhet ska gälla för de gemensamma utgifterna, samt att EU-gemensamma utmaningar och ändamålsenliga program ska prioriteras, vilket ska möjliggöra för unionen att leva upp till ingångna åtaganden. Regeringen avser i enlighet med detta att verka för restriktivitet vid beredningen av kommande årsbudgetar och i förhandlingen om nästa fleråriga budgetram. Vägledande för Sveriges agerande är vidare principerna om subsidiaritet, europeiskt mervärde, proportionalitet, resultatenriktning, kostnadseffektivitet och en sund ekonomisk förvaltning, där jämställdhetsintegrering utgör en del.

Enligt prognosen i augusti 2025 beräknas avgiften till EU efter avdragen reduktion uppgå till ca 54 200 miljoner kronor 2026, ca 57 708 miljoner kronor 2027 och ca 62 097 miljoner kronor 2028. Sveriges beräknade genomsnittliga reduktion av avgiften uppgår till ca 8 000–11 000 miljoner kronor per år 2021–2027.

Den 4 juni 2025 presenterade kommissionen sitt förslag till årsbudget för 2026, som blir den sjätte i den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Kommissionen har för 2026 föreslagit åtaganden på 193 262 miljoner euro (inklusive instrument utanför den fleråriga budgetramen). Jämfört med årsbudgeten för 2025 ökar de föreslagna betalningarna för 2026 med 36 998 miljoner euro till 192 207 miljoner euro (inklusive instrument utanför den fleråriga budgetramen). Detta motsvarar en ökning om 23,8 procent och beror på att utbetalningarna från budgetramen 2021–2027 har släpat efter till följd av försenat genomförande av programmen inom framför allt sammanhållningspolitiken. Utbetalningarna ökar i takt med att programmen genomförs under de sista åren av den fleråriga budgetramen för 2021–2027.

Förhandlingarna om årsbudgeten för 2026 pågår. Nivåerna för betalningar och åtaganden kan komma att förändras fram tills budgeten slutligt fastställs. En överenskommelse mellan Europeiska unionens råd och Europaparlamentet om budgeten för 2026 kommer sannolikt att nås i november eller december 2025. Rådets förslag till årsbudget 2026 innebär 191 955 miljoner euro i åtaganden och 191 510 miljoner euro i betalningar, vilket innebär en minskning med 1 307 miljoner euro respektive 697 miljoner euro jämfört med kommissionens förslag.

Restriktivitet är en grundläggande hållning för regeringen i den fortsatta behandlingen av budgetförslaget för 2026. Detta innebär bl.a. att betalningsanslagen bör läggas på rimliga nivåer och att tillräckliga marginaler upprätthålls mellan årsbudgeten och utgiftstaken för både åtaganden och betalningar.

Den 16 juli 2025 presenterade kommissionen sitt förslag till nästa fleråriga budgetram 2028–2034. Meddelandet som publicerades i samband med detta beskriver inriktningen på kommissionens förslag och de ändringar i utgifternas omfattning, sammansättning, inriktning och utformning som kommissionen anser nödvändiga för att möta EU:s utmaningar.

Kommissionen anser att EU behöver en mer ambitiös budgetram som är enklare, mer strategisk och resultatenriktad för att möta framtida utmaningar som säkerhet, konkurrenskraft, grön omställning och digitalisering. Kommissionen föreslår att en högre grad av flexibilitet tillåts mellan budgetens olika element för att möjliggöra snabba anpassningar vid kriser eller nya prioriteringar. Budgeten ska enligt kommissionens förslag innehålla färre rubriker och finansieringsprogram, och mer harmoniserade regelverk så att individer och företag lätt kan hitta och få tillgång till finansieringsmöjligheter.

Regeringens budgetrestriktiva linje gäller som ovan anförts även i förhandlingen om den fleråriga budgetramen 2028–2034. Den svenska avgiften bör hållas nere, vilket uppnås genom att EU:s utgifter och nivån på taken i den fleråriga budgetramen hålls nere och att regeringen verkar för fortsatta reduktioner i Sveriges EU-avgift. Regeringens ståndpunkter avseende övergripande principer för den fleråriga budgetramen och dess storlek, inklusive för enskilda fonder och program, behandlas i fakta-promemorian 2025/26:FPM3.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Tabell 2.6 Anslagsutveckling 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Tusental kronor

2024	Utfall	41 186 925	Anslagssparande	-870 296
2025	Anslag	47 761 911 ¹	Utgiftsprognos	46 137 471
2026	Förslag	54 199 851		
2027	Beräknat	57 708 409		
2028	Beräknat	62 096 850		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för betalning av Sveriges avgift till Europeiska unionens allmänna budget. Anslaget får även användas för eventuella krav från Europeiska kommissionen på dröjsmålsränta på grund av försenade inbetalningar av egna medel.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.7 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	47 761 911	47 761 911	47 761 911
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Övrigt	6 437 940	9 946 498	14 334 939
Förslag/beräknat anslag	54 199 851	57 708 409	62 096 850

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Sveriges avgift till EU-budgeten beräknas för 2026 uppgå till 54 199 851 000 kronor. EU-avgiftens prognostiserade förändring mellan år redovisas under posten Övrigt i tabell 2.7. Inkomster från den gemensamma tulltaxan utgör, som framgår av avsnitt 2.1, ett av EU:s egna medel och betalas in efter faktisk uppbörd. Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tulluppbörden. Beloppen i tabell 2.6 avser inbetalningarna till kommissionen efter avdrag för administrativa kostnader. Tulluppbörden redovisas under inkomsttitel 1511 *Tullmedel*. Regeringen beräknar att tullavgiften för 2026 kommer att uppgå till 6 450 miljoner kronor. Den mervärdesskattebaserade avgiftskomponenten beräknas som andel av medlemsstaternas mervärdesskattebas. Sveriges mervärdesskattebaserade avgift beräknas 2026 uppgå till 8 785 miljoner kronor. Avgiftskomponenten baserad på icke återvunna plastförpackningar beräknas 2026 uppgå till 2 135 miljoner kronor. Inklusive den svenska reduktionen (se avsnitt 2.1)

beräknas Sveriges BNI-baserade avgift under 2026 uppgå till 36 830 miljoner kronor. Beräkningarna i tabell 2.6 och tabell 2.7 tar inte hänsyn till det förslag till flerårig budgettram 2028–2034 eller det förslag till modifierat system för EU:s egna medel som Europeiska kommissionen lämnat inför förhandlingarna. Kommissionens förslag till flerårig budgettram 2028–2034 och till modifierat system för EU:s egna medel skiljer sig från Sveriges mål för dessa förhandlingar.

Regeringen föreslår att 54 199 851 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 57 708 409 000 kronor respektive 62 096 850 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2026 ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2026.

Skälen för regeringens förslag

Medlemsstaternas avgifter används för att finansiera EU-budgetens betalningar under innevarande år. De åtaganden som staten ingår inom området avser EU-budgetens åtagandebemyndiganden för innevarande år, vilka kan resultera i betalningar både innevarande och kommande år. I kommissionens budgetförslag föreslås att åtagandebemyndiganden om 193 262 miljoner euro ska ställas till förfogande för 2026. I enlighet med beslutet om unionens egna medel beräknas Sverige under 2026 betala in ca 3 procent av medlemsstaternas totala inbetalda avgifter till EU för att finansiera årsbudgeten. Utöver medlemsstaternas inbetalda avgifter har EU även andra intäktskällor, men de är små i jämförelse med medlemsstaternas avgift. Av den anledningen kan huvuddelen av 2026 års budgets åtagandebemyndiganden på 193 262 miljoner euro antas finansieras av medlemsstaterna, varav ca 3 procent kommer att finansieras av Sverige. Förhandlingar om EU:s årsbudget för 2026 pågår emellertid fortfarande och en budget kommer att antas först i slutet av 2025.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2026 ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2026.